

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Tisková zpráva

V Praze 25. 9. 2024

Novela zákona o lesích vypracovaná Ministerstvem zemědělství přináší změny prospěšné pro zdravé, odolné a druhově pestré lesy

Větší prostor pro samostatné rozhodování vlastníků lesů, lepší podmínky pro přizpůsobení lesů na klimatickou změnu, novou podporu pro plnění ekosystémových služeb lesů, více prostoru pro přírodní procesy a méně administrativy pro vlastníky, to jsou novinky v novele zákona o lesích. Připravilo ji Ministerstvo zemědělství (MZe). Novelu dnes na svém jednání schválila vláda.

Novela zákona o lesích má pozitivně motivovat vlastníky k šetrnějšímu hospodaření, zvýšit pestrost lesů a usnadnit jejich adaptaci na změny klimatu. To vše přispěje k úspěšné obnově lesů po kůrovcové kalamitě.

„Návrhem zákona reagujeme na praktické zkušenosti a poznatky lesníků, zaměstnanců státní správy lesů, zájmových sdružení i odborné veřejnosti. Zjednodušíme papírování, protože se snažíme vlastníkům lesních pozemků co nejvíce usnadnit administrativu spojenou se správou lesů a s lesnickým hospodařením. V lesích by měla převažovat přirozená obnova, která jim zajistí vyšší odolnost vůči počasí i škůdcům,“ řekl ministr zemědělství Marek Výborný (KDU-ČSL).

Lesní zákon snižuje povinnosti vlastníků na míru nezbytnou pro zachování všech funkcí lesa a odstraňuje zbytečnou administrativu. Novela například prodlužuje lhůty pro obnovu lesních porostů ze 2 na 5 let a pro zajištění zdárného růstu mladého lesa ze 7 let na 10. Toto opatření přispěje k rozšíření přirozené obnovy, využívání přípravných dřevin a zvýšení druhové pestrosti nových lesů. Novela také snižuje minimální věk obmýetí (tj. minimální věk pro těžbu) u běžného lesa ze současných 80 let na 60. Toto je také jedno z adaptačních opatření, které umožní dřívější přeměnu druhově nevhodných porostů, a také přináší možnost včasného přechodu z pasečného hospodaření na nepasečné.

Norma zjednoduší zadávání zpracování lesních hospodářských osnov pro drobné vlastníky. Zpracování osnov pro hospodaření v lese už nebudou zadávat jednotlivé obce, ale bude nově centrálně zajištěno Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů, který bude převzaté osnovy také kontrolovat. Nejenom, že tím obcím ubude administrativa, ale zadávání a ověřování kvality osnov bude jednotné.

Odborní lesní hospodáři budou muset nově informovat vlastníka o škodách způsobených zvěří nebo pastvou a navrhnout mu vhodná ochranná opatření a alespoň jednou za 5 let absolvovat vzdělávací kurz.

Zákon umožňuje budování tůňek, poldrů a přehrázek pro zadržování vody v krajině, jejichž celková plocha včetně vodní hladiny nebude větší než 1000 m², aniž by k tomu bylo nutné povolení. U větších projektů, u kterých je povolení nutné, se nově ruší poplatky za tzv. odnětí pozemků určených k plnění funkcí lesa, pokud budovaná vodní plocha či nádrž poslouží k zadržování vody v krajině nebo zlepšit dostupnost vody pro hašení lesních požárů.

Nově bude možná pastva dobytka v lese, ta však nesmí poškozovat les ani omezovat volný přístup do lesa pro jeho návštěvníky. Pastva je totiž přínosná pro zvýšení biodiverzity. Naopak nově bude zakázáno ničit upravené lyžařské trasy v lesích. Za porušení zákazu vjezdu aut nebo motorek do lesů může být potrestán také vlastník motorového vozidla.

Novela zavádí do praxe zcela nové finanční pobídky na plnění ekosystémových služeb lesů. Vlastníci mohou získat podporu za neprodukční užítky z lesů poskytovaných celé společnosti, například když pěstují lesy takovým způsobem, aby zachycovaly co nejvíce uhlíku a podporovaly jejich biologickou rozmanitost.

Podle novely bude i nadále možné vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí a sbírat tam pro svou potřebu lesní plody a klestí. Při tom se nesmí les poškozovat a narušovat lesní prostředí.

Zákon by měl nabýt účinnosti od 1. července 2025, některá ustanovení budou o rok až dva roky odložena.

Vojtěch Bílý

tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství